

Mengele Josef (1911-1979) :

Josef Mengele páchal zverstvá na ľudoch, ale nikdy za ne nepykal. Nacistický zločinec spravodlivosti pod falošnou identitou dlhé desaťročia unikal. Napokon zahynul pri kúpaní v mori v brazílskom Sao Paule.

V bavorskom meste Günzburg prišiel 16. marca 1911 na svet Josef Mengele. Narodil sa v rodine bohatého priemyselníka. Študoval medicínu na univerzite v Mníchove a predmetom jeho záujmu sa stala predovšetkým genetika a antropológia. Od mladosti bol fanatický nacist. Ako 26-ročný vstúpil do Hitlerovej strany NSDAP, o rok neskôr sa stal príslušníkom SS, súčasne bol hlavným štátnym expertom v úrade pre rasové otázky. Po vypuknutí 2. svetovej vojny bojoval ako lekár v divízii SS Wiking na východnom fronte. Keďže utrpel zranenie, stiahli ho z prvej línie a povýšili do funkcie Hauptsturmführera SS. V nemeckom koncentračnom tábore Auschwitz začal Mengele slúžiť v máji 1943.

Palička v rukách sadistu

Josef Mengele bol prvý, koho videli všetci, ktorí nedobrovoľne prišli do tohto tábora. Od ostatných esesákov sa v mnohom odlišoval. Jeho uniforma bola vždy dokonale vyžehlená, na rukách mu svietili biele rukavičky. Neodmysliteľnou súčasťou Mengeleho výbavy bola palička, ktorou ukazoval na prichádzajúcich: buď na ľavú stranu – do plynovej komory, alebo napravo – do tábora. Svoj pobyt v Auschwitzu chcel, ako sám hovoril, využiť na vedecké účely. Ako genetik a antropológ robil „výskum“, ktorý mal zdokonaľiť árijskú rasu tak, aby mali všetci jej príslušníci modré oči, svetlé vlasy a súmerné telá. On sám bol toho pravým opakom. Mal tmavé vlasy, tmavú pokožku a zelené oči, takže ho spolužiaci v škole prezývali Cigán. Mengele bol neuveriteľne neľútostný a bezcitný človek. Aj na príslušníka SS bol mimoriadne krutý a sadistický. Kým ostatní doktori SS sa počas selekcie museli vždy opiť, pretože za triezva to neboli schopní robiť, on a jeho blízky kolega Fritz Klein alkohol pri selekcii, kto má žiť a kto má okamžite zomrieť, nepotrebovali. Doktor Mengele si dokonca počas selekcie pohvizdoval árie od Pucciniho, Bacha, Verdiho, Straussa či Wagnera. Je o ňom tiež známe, že ako jediný bol ochotný stáť na prijímacej rampe v Auschwitzu aj v čase, keď mal mať službu niekto z jeho kolegov.

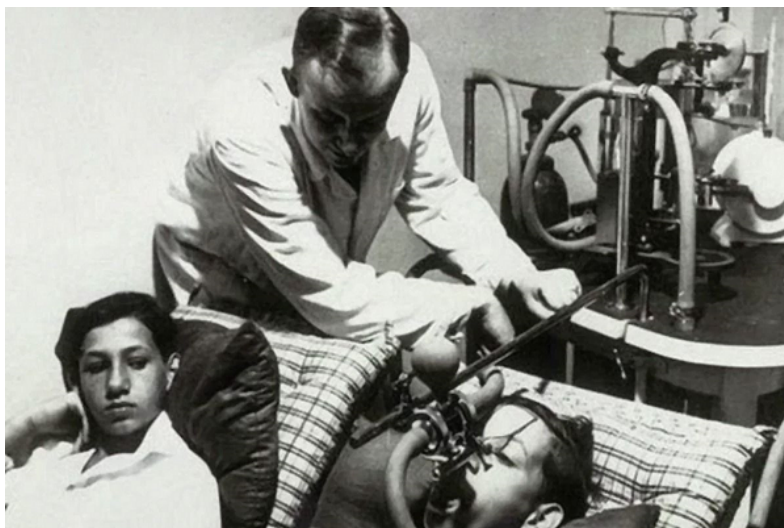
**Koncentračný tábor Auschwitz (Osvienčim)
– brána do pekla**

**Po tejto trati väzňov iba privádzali,
neodvážali nikoho**

O jeho krutých rozhodnutiach kolujú legendy. O tom, s akou bezohľadnosťou vydával rozkazy, svedčí aj prípad z roku 1943. Keď vzniklo podozrenie, že sa v tábore objavil týfus, dal okamžite usmrtiť 1 300 Rómov

v domnienke, že práve medzi nimi sa vyskytla táto choroba. Z toho istého dôvodu poslal do plynu stovky žien židovského pôvodu. Ako genetik sa Mengele vášnivo zaoberal skúmaním rozdielov medzi dvojčatami. Všetkých svojich kolegov, doktorov SS, žiadal, aby dvojčatá neposielali do plynových komôr, ale aby ich „zachránili“ na jeho experimenty. Tie boli veľmi surové. Po vykonaných pokusoch osoby bez ľútosti zabíjal, aby mohol skúmať ich vnútorné orgány. Svedkovia tvrdia, že Mengele pochopil svoje pôsobenie v Auschwitzu ako stáž v laboratóriu, ktorá mu ponúka neobmedzené zdroje na experimenty. Bol známy tým, že nielen dával pokyny príslušníkom SS, aby vraždili, ale sám vlastnoručne zabíjal. Nie nadarmo ho volali Doktor smrť. Túto beštiálnu prax v Auschwitzu vykonával 20 mesiacov. Tieto necelé 2 roky stačili na to, aby na neho nezabudol nikto, kto ho čo i len raz v živote videl.

Josef Mengele používal ľudí ako pokusné zvieratá

Na úteku pred trestom

Keď sa ku koncentračnému táboru Auschwitz približovali sovietske vojská, Mengele vedel, že ak sa má zachrániť, musí rýchlo utiecť. Podarilo sa mu dostať k uniforme Wehrmachtu a svoju pôvodnú rovnošatu príslušníka SS zničil. Na úteku mal Mengele veľké šťastie. Jeho dávny priateľ doktor Hans Otto Kahler ho zamestnal vo vojenskej nemocnici, ktorá sa presúvala na západ. V júni 1945 v americkom zajateckom tábore síce priznal svoje pravé meno, no nik to bližšie neskúmal, hoci bol už dva mesiace uvedený na listine hľadaných vojnových zločincov. V povojnových časoch bol príliš veľký neporiadok na to, aby Američania pochopili, koho majú v zajatí. Pomohla mu aj neuveriteľná skutočnosť. Všetci príslušníci SS mali na ramene alebo na hrudi vytetovanú svoju krvnú skupinu. Každý, kto toto tetovanie mal, bol jednoznačne potvrdeným príslušníkom SS. Ale Mengele ako príslušník SS ho odmietol. Natolko obdivoval sám seba a svoje telo, že nechcel dovoliť, aby ho zohydilo nejaké tetovanie. Táto zhoda okolností mu krátko po vojne veľmi pomohla. Vyšetrovatelia americkej armády Mengelemu uverili, že v SS nikdy nebol a že bol iba členom Wehrmachtu ako milióny iných Nemcov. Ďalší človek, ktorý Mengelemu veľmi pomohol, bol lekár Fritz Ulmann, ktorý dostal omylom od Američanov dvoje osobných dokladov na svoje meno. Jedny si nechal a druhé dal Mengelemu. Ten odvtedy vystupoval pred úradmi pod menom Fritz Ulmann a neskôr tento doklad sfaľšoval na Fritza Hollmanna. Keď americké orgány vyšetrovali členov jeho rodiny, či nevedia, kde sa Mengele nachádza, tvrdili, že podľa ich informácií zahynul vo vojne. V skutočnosti však veľmi dobre vedeli, že vojnu prežil a že žije v malej alpskej dedinke Mangolding, kde ho jeho žena dvakrát do mesiaca navštevovala. V Mangoldingu strávil 4 roky, pracoval ako pomocník na statku. Keď sa Mengele dozvedel o tom, že jeho kolegovia doktori esesáci z Auschwitzu Fritz Klein, Werner Rohde i Eduard Wirths boli odsúdení na trest smrti obesením, začal sa cítiť ohrozený a rozhodol sa emigrovať tak ako mnohí iní nacisti do Južnej Ameriky. Využil pritom pomoc organizácie Odesa, ktorú vytvorili bývalí dôstojníci SS. Dostal od nich nové doklady na nové meno a ako Helmut Gregor priplával 20. júna 1949 na palube lode North King do Buenos Aires.

V Argentíne, Paraguaji a Brazílii

Podľa niektorých úradných záznamov na nemeckom konzuláte v hlavnom meste Argentíny zrejme vedeli, o koho ide. Nemecké orgány boli už v roku 1959 informované o tom, kde sa Mengele zdržuje, a požiadali argentínske úrady o jeho vydanie. Tie však odpovedali, že o žiadnom takomto človeku na území Argentíny nevedia. Tajná izraelská služba Mosad v tom čase uskutočnila operáciu, vďaka ktorej sa podarilo zatknúť a uniesť z Argentíny Adolfa Eichmanna, organizátora byrokratickej mašinérie holokaustu. Eichmanna v Izraeli

súdili a odsúdili na smrť obesením a rozsudok hneď aj vykonali. Mengele sa po tejto správe opäť cítil ohrozený a presťahoval sa s rodinou do Paraguaja, kde prijal občianstvo tejto krajiny. Dva roky po ňom nebolo ani chýru, ani slychu. V roku 1961 ďalší nemecký prokurátor Fritz Bauer s pomocou nemeckého novinára Paula Limbacha vypátral miesto Mengeleho pobytu, keď sa vrátil do Paraguaja. Podarilo sa to aj vďaka okolnosti, že Marta Mengele, jeho druhá manželka, sa vrátila do Európy a bývala neďaleko Zürichu. Mosad prostredníctvom dobre informovaných kruhov dostal správu, že Mengele sa zdržiava v Brazílii a že z času na čas prebýva v Sao Paule. V tom čase v hlavnom meste Brazílie trvalo žil jeden z blízkych priateľov doktora Mengeleho, bývalý pilot hitlerovského Luftwaffe Hans-Ullrich Rudel, ktorého s Mengelem spájalo dlhoročné priateľstvo. Vďaka tomu, že agenti izraelskej rozviedky Rudela celý čas sledovali, v roku 1962 videli na vlastné oči aj samotného Mengeleho. Lenže situácia bola natoľko komplikovaná, že sa Mengeleho nepokúsili zadržať a odvliecť do Izraela, ako to bolo v prípade Eichmanna. Ani pokyn, aby na Mengeleho spáchali atentát, agenti nedostali. Vedenie izraelskej tajnej služby svojim ľuďom oznámilo, že akciu zadržania a únosu Mengeleho treba dôkladne pripraviť, a stiahlo ich späť do vlasti. Lenže potom sa honba na doktora takmer na 10 rokov prerušila. Izraelská tajná služba sa rozhodla, že sa nebude zaoberať ľuďmi z minulosti, ale konkrétnymi aktuálnymi hrozbami. V tom čase mal Izrael niekoľko vojenských konfliktov s arabskými susedmi a tajná služba Mosad bola vyťažena tým, že chránila krajinu pred naliehavými nebezpečenstvami. Josef Mengele mal vtedy svoje najlepšie obdobie, pretože ho nikto neohrozoval.

Väzňov vraj zachraňoval

Dospelo to tak ďaleko, že ho v roku 1977 mohol v Brazílii navštíviť jeho syn Rolf. Ten o tom po niekoľkých rokoch podal svedectvo. Priznal, čo mu otec o svojom pôsobení v Auschwitzu povedal. Mengele svojmu synovi tvrdil, že bol síce lekárom a rozhodoval o tom, ktorí ľudia pôjdu rovno na smrť a ktorí zostanú v tábore. No robil vraj všetko, čo bolo v jeho silách, aby ich čo najviac uznal za práceschopných. Synovi sa dokonca pokúšal nahovoriť, že vlastne vďaka tomu zachránil životy tisícom väzňov. Presviedčal syna, že on masové zabíjanie ľudí nevymyslel a nebol zodpovedný ani za to, že sa táto mašinéria spustila. Hoci boli známe stovky prípadov, keď dvojčatá umreli strašnou smrťou, pretože im tak veľmi ublížili Mengeleho experimenty, svojho syna ubezpečoval, že on osobne nikomu neublížil a že mnohé dvojčatá mu vlastne vďaka za život. Na záver Rolfovho pobytu u otca sa Mengele veľmi snažil získať synovo ubezpečenie, že neverí „klamstvám“, ktoré sa o ňom šíria, ale verí svojmu otcovi. Keď sa ho syn pýtal, či sa nechce dobrovoľne prihlásiť, aby sa mohol postaviť pred spravodlivý súd, Mengele povedal, že Židia ho nechcú súdiť spravodlivo, ale iba hľadajú pomstu. Keď v roku 1977 prišiel v Izraeli k moci Menachem Begin, za svoju prioritu označil nájdenie a potrestanie všetkých nacistov, ktorí ušli spravodlivému trestu. Opäť sa rozbehlo pátranie po Josefovi Mengelem. Toto pátranie však už nebolo úspešné a ani nemohlo byť, pretože v roku 1979, keď sa Mengele kúpal v Atlantiku, dostal mozgovú mŕtvicu a utopil sa. Bol pochovaný neďaleko Sao Paula pod menom Wolfgang Gerhard.

Jeho pozostatky ako študijný materiál

Správy o tom, že človek pochovaný pod menom Wolfgang Gerhard bol v skutočnosti Josef Mengele, sa šíri od začiatku 80. rokov. Preto úrady v roku 1985 rozhodli, že vykonajú exhumáciu s cieľom identifikovať telo nebohého. Realizoval ju medzinárodný tím doktorov, ktorý viedol Daniel Romero Muñoz. Po dôkladnom skúmaní sa potvrdilo, že Wolfgang Gerhard je Josef Mengele. Aby sa z jeho hrobu nestalo pútnické miesto alebo atrakcia, doktor Muñoz rozhodol, že Mengeleho ostatky zostanú v nemocnici a budú slúžiť ako študijný materiál pre brazílskych študentov medicíny. Budúci lekári na jeho kostre skúmajú niektoré z chorôb, ktorými trpel. Človek, ktorý zneužíval ľudí ako objekt vlastných neludských experimentov, sa po smrti stal prostriedkom na medicínsku výučbu v hlavnom meste Brazílie.

Zdroje

Prevzaté a upravené z:

- <https://zivot.pluska.sk/fotogaleria/552726/syn-sa-ho-spytal-ci-nechce-dobrovolne-celit-spravodlivemu-s-du-nechcu-spravodlivost-ale-pomstu-reagoval-mengele?foto=3>.